

Dosarul nr. 3ra-1006/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Lastavețchi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

Î N C H E I E R E

28 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Marin Sardari,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Marin Sardari împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Comisiei de licențiere, intervenienți accesorii Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, constatarea încălcării drepturilor, obligarea restabilirii în drepturi, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Marin Sardari și a fost menținută hotărârea din 30 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 4 septembrie 2017 Marin Sardari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Comisiei de licențiere, intervenienți accesorii Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, constatarea încălcării drepturilor, obligarea restabilirii în drepturi, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 25 mai 2018, prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, au fost admiși candidații la examenul de calificare în profesia de avocat, iar sub nr. de ordin 111, dânsul a fost admis la prima etapă, proba scrisă, sesiunea primăvară.

A menționat că la 28 mai 2018 de la ora 09:30 până la 12:30, s-a petrecut proba scrisă a examenului de calificare, unde a scris corect lucrarea Varianta nr. II, cu toate trei spețe ale examenului.

Astfel, reclamantul a considerat că a soluționat corect toate spețele examenului, în toate ramurile de drept.

A relatat că la 31 mai 2018, ora 10:00, a fost emisă hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova „privind

respingerea candidaturii lui Marin Sardari, la examenul de calificare în profesia de avocat, proba orală-verbală”, prin care au fost aprobate rezultatele primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 8 mai 2018, fiind respinsă candidatura lui la examenul de calificare în profesia de avocat, etapa a doua, proba orală.

A comunicat că la 2 iunie 2018, ora 17:17, în termen de 55 ore de la emiterea hotărârii din 31 mai 2018 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova, a depus o contestație, prin intermediul poștei electronice.

La 5 iunie 2018 a fost emisă hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova „privind respingerea ca inadmisibilă a contestației nr. 1383/18 din 4 iunie 2018, asupra hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 31 mai 2018”.

Ulterior, la 29 iunie 2018 în termen de a 29-a zi de la emiterea hotărârii din 31 mai 2018 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat și în termen de a 24-a zi de la emiterea hotărârii din 5 iunie 2018 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, a depus cerere prealabilă în procedura contenciosului administrativ, expediind-o prin intermediul oficiului poștal în aceeași zi, până la ora 18:00, de unde rezultă că termenul legal de 30 zile de contestare a actelor administrative, a fost respectat.

A declarat că la 13 iulie 2018, pârâtul a aprobat ordinea de zi a ședinței ordinare a Comisiei Uniunii Avocaților din 27 iulie 2018, însă în această ordine de zi nu s-a inclus cererea prealabilă din 29 iunie 2018, recepționată la 3 iulie 2018.

A mai informat că prin răspunsul din 16 iulie 2018, Ministerul Justiției a comunicat că nu are competență legală să oblige Uniunea Avocaților să adopte actele solicitate de petiționar în cererea prealabilă din 29 iunie 2018.

Reclamantul a indicat că din conținutul răspunsului din 17 iulie 2018 a Comisiei de licențiere a Uniunii Avocaților, urmează că cererea prealabilă din 29 iunie 2018 primită de Uniunea Avocaților la 3 iulie 2018, a fost deținută de Comisia de licențiere, care a avut termen de 30 de zile pentru examinarea acesteia.

A relatat că la 20 iulie 2018, a înaintat către Comisia de licențiere o cerere privind includerea în ordinea de zi la ședința Consiliului Uniunii Avocaților din 27 iulie 2018 sau până la 3 august 2018 inclusiv, a cererii prealabile pentru examinare, însă pârâtul a refuzat.

În continuare, reclamantul a menționat că la 12 octombrie 2018 a recepționat hotărârea din 9 iulie 2018 a Comisiei de licențiere prin care a fost respinsă cererea prealabilă depusă la 3 iulie 2018.

A arătat că la 12 noiembrie 2018, a depus cerere prealabilă către Consiliul Uniunii Avocaților și Comisiei de licențiere a Uniunii Avocaților, iar prin hotărârea din 22 noiembrie 2018 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a fost lăsată fără examinare ca fiind depusă repetat cererea prealabilă nr.2544/18 din 14 noiembrie 2018.

În opinia reclamantului, hotărârea pe marginea cererii prealabile urma a fi adoptată de către Consiliul Uniunii Avocaților, ca organ ierarhic superior, în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ.

De asemenea, a considerat că este neîntemeiată poziția Comisiei de licențiere a Uniunii Avocaților precum că lucrarea sa este de necitit, deoarece contrar acestei afirmații pârâtul nu a prezentat careva probe ce ar demonstra că cel puțin șase

membri ai Comisiei de licențiere nu au putut citi lucrarea, iar dacă nu au putut citi, urmează că membrii comisiei au fost în imposibilitate factologică de a aprecia lucrarea candidatului aplicându-i calificatul „admis” ori „respins”.

Astfel, invocând prevederile art. 27 par. a), alin. (9) și (13) din Statutul profesiei de avocat din 29 ianuarie 2011, a susținut că circumstanțele descrise denotă un viciu fundamental care afectează procedura de organizare a examenului de calificare la proba scrisă de mână pe hârtie.

A susținut că acest viciu fundamental de care este afectată procedura de organizare a examenului de calificare, proba scrisă de mână pe hârtie, putea fi înlăturat prin înfățișarea petiționarului și a Comisiei de licențiere în ședința Consiliului Uniunii Avocaților, pentru ca fiecare membru al Comisiei de licențiere, care a controlat lucrarea scrisă din 28 mai 2018 și a aplicat calificativul pe această lucrare, să citească cu glas mediu, în prezența lui toată lucrarea scrisă, precum și candidatul la fel să citească această lucrare în glas mediu.

Reclamantul a declarat însă că nu a fost invitat la ședința Consiliului Uniunii Avocaților, precum nici fiecare membru nu a combătut faptul că nu a putut citi, desluși, descifra lucrarea scrisă din 28 mai 2018 a candidatului la examenul de calificare în profesia de avocat, fapt care în opinia sa este inadmisibil.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, Legii cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, Statutul profesiei de avocat din 29 ianuarie 2011, art. 2, 5 Cod civil, art. 16, 20, 26 din Constituția Republicii Moldova, art. 1, 6, 10, 13, 14 CEDO.

A solicitat în urma concretizării cerințelor, constatarea încălcării procedurii de examinare a lucrării scrise pe 28 mai 2018 de candidatul la examenul de calificare în profesia de avocat, Marin Sardari; constatarea încălcării drepturilor la tratament egal, la accesul liber la justiție, libertatea de exprimare și în special la interzicerea discriminării; anularea hotărârii din 31 mai 2018 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din RM privind repingerea candidaturii sale la examenul de calificare în profesia de avocat; anularea hotărârii din 5 iunie 2018 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din RM privind respingerea ca inadmisibilă a contestației; anularea hotărârii din 9 iulie 2018 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din RM privind respingerea ca neîntemeiată a cererii prelabile nr. 1603/18 din 3 iulie 2018; anularea hotărârii din 22 noiembrie 2018 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din RM privind lăsarea fără examinare a cererii prelabile nr.2544/18 din 14 noiembrie 2018; obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din RM să restabilească în drepturi candidatul Marin Sardari la examenul de calificare în profesia de avocat, prin promovarea lui și admiterea la a doua etapă a examenului de calificare în profesia de avocat; încasarea din contul Comisiei de licențiere a Uniunii Avocaților din RM în beneficiul lui a sumei de un leu, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 30 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca nefondată.

La 31 ianuarie 2019 Marin Sardari a declarat apel împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Marin Sardari și a fost menținută hotărârea din 30 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 20 iunie 2019 și suplimentar la 13 august 2019, Marin Sardari a depus recurs împotriva deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, nu au fost elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar concluziile expuse în hotărâre și decizie sunt contradictorii, fiind apreciate arbitrar probele.

A susținut că atât prima instanță, cât și instanța de apel nu s-au expus asupra motivelor invocate în acțiune și nu au descris toate circumstanțele cauzei, iar sarcina probațiunii pusă pe seama pârâtului nu a fost dovedită.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 16 aprilie 2019, iar recurentul a recepționat decizia instanței de apel la 22 mai 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.80 Vol II).

Astfel, recursul depus la 20 iunie 2019, este în termen.

Prin referința din 5 august 2019 Uniunea Avocaților din RM și Comisia de licențiere a profesiei de avocat au solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în

contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Marin Sardari, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Marin Sardari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Marin Sardari.

În conformitate cu art. 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Marin Sardari, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu